

Głos Ludu

Gazeta Polaków w Republice Czeskiej

**Bez pecynka
nie ma świąt**
| s. 4

**O miłości
i łasce nad Olzą**
| s. 5

**Dobry mecz
Jakuba Legierskiego**
| s. 8

Cyfryzacja – może być problem

PROBLEM: Czy na naszym terenie stracimy możliwość odbierania polskiej telewizji? Dziś mieszkańcom Beskidu Śląskiego i Żywieckiego wyłączony zostanie sygnał analogowy. Zastąpi go nowy, cyfrowy. To pierwsza część cyfryzacji województwa śląskiego i zarazem trzeci etap cyfryzacji całej Polski.

Stara jakość telewizji odchodzi do lamusa. Cyfrowy sygnał ma nie tylko lepszą jakość obrazu i dźwięku, ale też możliwość korzystania z dodatkowych – dotąd niedostępnych – funkcji i programów. W Polsce właśnie trwa „przełączanie”. Rozłożono je na siedem etapów. Sygnał analogowy zostanie dziś wyłączony w okolicach Elbląga, Rzeszowa, Szczecina, Warszawy i Wisły. Ostatni analogowy nadajnik powinien przestać działać do 21 lipca 2013 roku. Republika Czeska ma już ten proces za sobą. Naziemna, analogowa transmisja telewizji i radia w Czechach zakończyła się 12 lutego 2012 o godzinie 23:59, kiedy komercyjna stacja TV Nova wyłączyła ostatnie nadajniki działające w starym systemie.

Jednoczesny odbiór obu sygnałów nie będzie możliwy. Aby wciąż odbierać program telewizyjny, trzeba się odpowiednio przygotować do zapowiadanych zmian. Mieszkańcy Polski nie powinni się obawiać. Większość odbiorców polskiej telewizji na naszym terenie – także. Telewizowie po polskiej stronie, korzystający z telewizji kablowej lub satelitarnej, w ogóle nie zauważą różnicy. Tak samo Polacy na Zaolziu, którzy oglądają polską telewizję z satelity. Jednych i drugich analogowy sygnał nie dotyczy. „Odcięci” zostaną użytkownicy, którzy odbierają sygnał TV z własnej, albo „zbiorczej” anteny zamontowanej na oknie czy dachu. Proces przebiega

dokładnie tak samo, jak rok temu w Republice Czeskiej.

I analogicznie, żeby Polacy w kraju mogli odbierać telewizję w nowym systemie, muszą zainwestować. Jeśli mają telewizor starej generacji –

nie muszą się martwić.

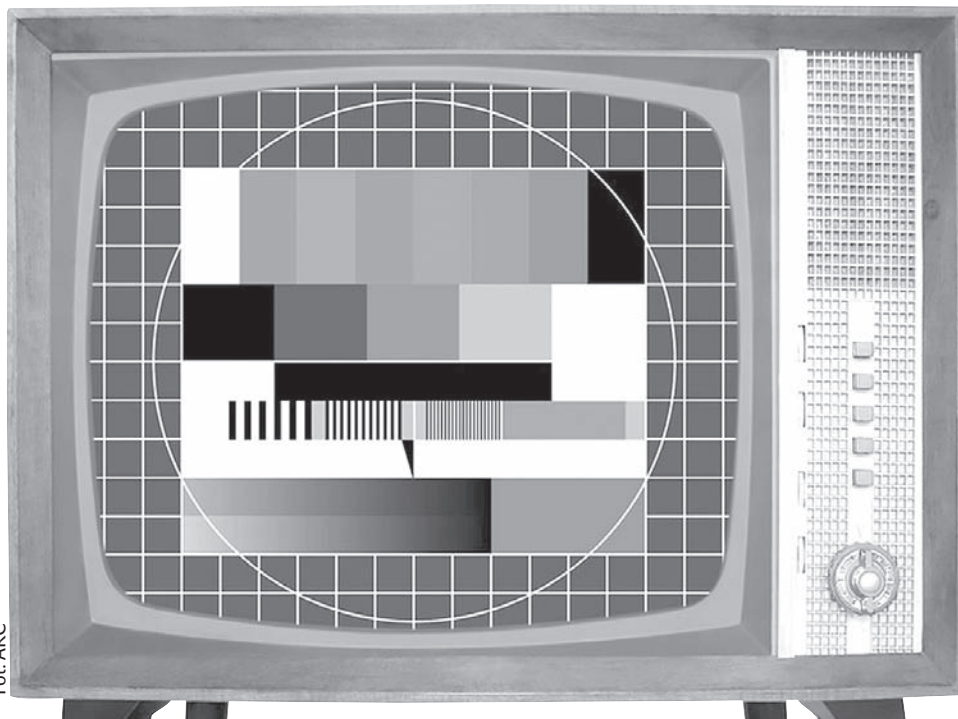
Z informacji uzyskanych przez nas w Ministerstwie Administracji i Cyfryzacji w Warszawie wynika, że możemy mieć jednak problem. Żadnych kłopotów nie będą mieli

ze standardem DVB-T (MPEG-2), natomiast w Polsce wdrażamy standard DVB-T (MPEG-4). Tak więc do odbioru polskiego programu konieczne jest posiadanie dekodera DVB-T (MPEG-4).

Jiří Tureček z Ostrawy, specjalista zajmujący się montażem i ustawianiem anten telewizyjnych uspokaja, że problem może, ale nie musi nas dotyczyć. Wszystko zależy od tego, jaki setbox (pol. dekodery, tuner) mamy. Te tańsze rzeczywiście mogą nie zadziałać. Droższe są zazwyczaj bardziej rozbudowane i zaawansowane technologicznie. Dzięki temu, że mają większą skalę odbiorczą, będą kompatybilne z sygnałem cyfrowym nadawanym z Polski. Podobnie nowoczesne telewizory. Co zatem zrobić, żeby odbierać polskie kanały? Należy przeprogramować urządzenie: telewizor lub posiadany dekodery. – Jest to bardzo proste

– mówi Tureček. – Wystarczy wejść w opcję „menu” i wybrać autoprogramowanie. Polskie kanały pojawią się same. Później trzeba je jedynie zapisać – tak, żeby urządzenie je zapamiętało. Młodzi poradzą sobie z tym raz, dwa. Babcie i dziadkowie na pewno chętnie pomogą wnuczek. Cała operacja zajmie jedynie kilka minut. W razie problemów możemy zadzwonić po specjalistę.

MONIKA WAWRYKA

idealnie byłoby kupić nowy, z wbudowanym dekodery. Na tę opcję nie każdego jednak stać. Najprościej więc zaopatrzyć się w specjalny dekodery. Ta inwestycja jest już bardziej dostępna: najtańszy tuner telewizji cyfrowej kupić można w polskich sklepach za około 70 zł., czyli równowartość 420 Kč. W Czechach ceny takich urządzeń zaczynają się od podobnego poziomu. Ci, którzy mają nowoczesny telewizor,

jedynie ci, którzy odbierają polską telewizję za pośrednictwem anten satelitarnych. Dla nich nic się nie zmieni. A co z osobami, które łapią polskie kanały przy pomocy naziemnej anteny? – Może się u państwa pojawić pewien problem techniczny – mówi Artur Koziołek, rzecznik prasowy Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji w Warszawie. – W Republice Czeskiej wdrożono telewizję cyfrową zgodnie

ZDARZYŁO SIĘ

WYJĄTKOWA ZBRODNIĄ

Policja postawiła zarzuty trzem mężczyznom, oskarżonym o porwanie i zamordowanie Jaroslavy i Zbigniewa Muszańskich z Bogumina. – To zbrodnia, z jaką kryminaliści nie spotkali się od dwudziestu lat – biorąc pod uwagę wyrafinowanie przestępców, ich plany likwidacji ofiar oraz usuwanie śladów – przekonuje rzeczniczka Wojewódzkiej Komendy Policji w Ostrawie, Soňa Štětínská. Sprawcami zabójstwa było trzech mężczyzn z regionu karwińsko-bogumińskiego w wieku 38, 42 i 54 lat. Najstarszy z nich najdłużej umykał przed policją. Zatrzymany został na Słowacji. Z dotychczas zebranych informacji wynika, że zabójcy w ostatnim dniu lutego wywabiali Muszańskiego z domu, związali go i zakneblowali mu usta. To samo zrobili z jego żoną. Oboje przewieźli do Śląskiej Ostrawy, do obiektu, gdzie zastrzelili swe ofiary.

– Przystępcy starali się skierować wysiłki policjantów na fałszywy trop. Dlatego policjanci prowadzili szczegółowe śledztwo za granicą, niemniej nadal poświęcali uwagę również innym tropom, co w końcu przyniosło efekty – zdradziła Štětínská. (dc)

»JEDEN ŚWIAT«

Międzynarodowy Festiwal Filmów Dokumentalnych „Jeden Świat” dotarł w poniedziałek do Ostrawy. Festiwal rozpoczął się w Pradze 4 marca, teraz powędruje do 40 innych czeskich miast. Tegoroczna 15. edycja imprezy o prawach człowieka poświęcona jest niebezpiecznym tendencjom zauważalnym w ostatnich latach w czeskim społeczeństwie. Prowokacyjnym pytaniem „Czy boisz się tolerować?” festiwal chce otworzyć debatę o szalejącej nietolerancji, rasizmie i dyskryminacji. Pięciodniowa ostrawska część festiwalu ruszyła wczoraj w klubie Atlantik. Filmy wyświetlane są w ostrawskim Minikinie, Kinie Art, Klubie Atlantik, Antykwariacie, Klubie Fiducia oraz kawiarni Stara Arena. (ep)

POGODA

wtorek

środa

dzień: 3 do 7 °C
noc: 1 do -3 °C
wiatr: 4-8 m/s

dzień: 3 do 7 °C
noc: 0 do -4 °C
wiatr: 2-6 m/s

Zgłoszenia zostały złożone

W piątek upłynął termin składania zgłoszeń do szkół średnich w RC. Podobnie jak w latach ubiegłych uczniowie klas dziewiątych mogli zgłaszać się do dwóch szkół średnich. W tej sytuacji szkoły średnie aż do początku maja nie będą miały pewności, czy uda im się zapełnić wszystkie klasy.

Problem ten dotyczy również trzech klas w Gimnazjum z Polskim Językiem Nauczania w Czeskim Cieszynie oraz polskojęzycznych klas w czeskojęzycznej Akademii Handlowej oraz Średniej Szkole

Zdrowotnej w Karwinie. Łącznie wszystkie trzy placówki zadeklarowały gotowość kształcenia w języku polskim aż 132 uczniów. To stosunkowo dużo, biorąc pod uwagę, że w tym roku mury polskich podstawówek opuścił raptem 182 dziewięcioklasistów.

Sto z nich oddało zgłoszenie do Gimnazjum Polskiego w Czeskim Cieszynie, czyli mniej więcej tyle samo jak rok temu. Kto zda egzamin, ma więc sporą szansę, że od września rozpocznie edukację w jednej z trzech 30-osobowych klas. – Egza-

miny wstępne do wszystkich szkół średnich są przygotowywane ogólnie przez województwo morawośląskie. Kryteria przyjmowania uczniów ustala jednak każda szkoła w własnym zakresie. Musiała je jasno określić przed 31 stycznia br. – powiedział dyrektor Andrzej Bizoń.

Akademia Handlowa podobnie jak w latach ubiegłych przewiduje dla polskojęzycznych dziewięcioklasistów 30-osobową klasę na kierunku akademii handlowej. Jak dowiedzieliśmy się od dyrektora Krystyny Bonček, z polskich podstawówek

wpłynęło 67 zgłoszeń. Na podstawie tej liczby trudno jednak wysnuwać jakiegokolwiek wnioski. W zeszłym roku do „handłówki” oddało zgłoszenia aż 73 absolwentów polskich szkół. Większość jednak ostatecznie wybrała polskie gimnazjum, a w Akademii Handlowej zaledwie udało się otworzyć polsko-czeską klasę mieszaną. – W tej chwili mamy łącznie 220 zgłoszeń do dwóch klas na kierunku akademii handlowej oraz jednej klasy na kierunku liceum ekonomicznego – podsumowała dyrektorka. **Ciąg dalszy na str. 2**

KRÓTKO

POJEMNIKI WRÓCIŁY CZESKI CIESZYN (kor) – Po kilku latach przerwy powrócą pojemniki na zużyte ubrania, buty i zabawki. Cztery nowe kontenery na zużyte ubrania zostały rozmieszczone w Czeskim Cieszynie dzięki współpracy władz miasta ze spółką A.S.A., która trudni się na co dzień wywózką odpadów komunalnych. Nowe pojemniki w kolorze niebieskim znalazły się na złomowisku w ulicy Na Górkach, w parku przy Praskiej oraz przy ulicach: Górnicza i Kisucka.

MODA W GÓRACH

JABŁONKÓW (kor) – Jakie sukienki będzie się nosić w górskiej części regionu? O tym mogli się przekonać jabłonkowie, wspólnie z dziesiątkami fotografów, w ostatnią sobotę w miejscowym Domu Dzieci i Młodzieży. Odbyła się tam impreza pn. „Wiosenne Fashion Show”. Organizatorzy przygotowali ponadto pokaz tańca brzucha oraz prezentację zdrowej żywności.

ŚLADAMI TECHNIKI

REGION (ep) – W tym sezonie turyści po raz kolejny mogą wyruszyć na Techno Trasę. Gotowa jest trasa śladami zabytków techniki w ramach inicjatywy „Fajne lato”. Znajduje się na niej 12 obiektów, w tym roku na turystów czeka kilka nowości. Urząd Wojewódzki przygotował dla odwiedzających specjalną mapę na rok 2013 z informacjami o trasie oraz imprezach, które będą się tam odbywać w lipcu i sierpniu. Więcej informacji o inicjatywie można znaleźć na stronie internetowej: www.technotrasa.cz.

W NOWYCH STRUKTURACH

CIERLICKO (maki) – Zaolziańskie Stowarzyszenie Lotnicze im. Franciszka Żwirki i Stanisława Wigury zostało przyjęte do struktur Stowarzyszenia Lotników Polski Południowej im. mjr. pil. Karola Pniaka, dowódcy 308. Krakowskiego Dywizjonu Myśliwskiego. – Prezes SLPP, Tadeusz Zemula, był zainteresowany naszą działalnością, z którą zaznajomił się podczas wizyty na Kościelcu. Niedawno złożyłem do SLPP akces. Został on przyjęty, nasze stowarzyszenie otrzymało status placówki terenowej. Nasza wzajemna współpraca jest dopiero na samym początku, trudno więc ocenić, jak konkretnie będzie ona wyglądać – podkreślił Dariusz Cymerys, prezes ZSL.

HANDEL W NOWYM

Jeszcze tylko do lata muszą poczekać mieszkańcy Karwiny, by móc korzystać z nowego, wyremontowanego targowiska w Fryszacie. W przyszłym tygodniu obiekt zostanie zamknięty i ruszą prace remontowe. Projektant wziął pod uwagę umieszczenie targowiska blisko zabytkowego centrum. Nowy obiekt będzie miał więcej drewnianych elementów. Będzie przestronniejszy i bardziej praktyczny. Część zadaszenia z włókna szklanego trzeba było usunąć już wcześniej, ponieważ było niebezpieczne, teraz zostanie zlikwidowana reszta dachu. Na jego miejsce położone zostaną drewniane deski oraz blacha. Drewnem zostaną obłożone również kamienne stoły. Obok targowiska powstanie m.in. nowy chodnik

Wola spokojój od napływu turystów

Bukowiec stawia na rozwój ruchu turystycznego. Ale nie wszystkim mieszkańcom to się podoba. Stanislav Placzek przekonał sąsiadów, że dalszy rozwój ośrodka narciarskiego „Kempaland” będzie oznaczał koniec spokojnego życia. Władze gminy stoją przed trudną decyzją.

– Jesteśmy tu dla ludzi, nie mogą zmieścić ze stołu petycji z ich podpisaniami – mówi wójt Monika Czepczorová. Petycję przygotowaną przez Placzka podpisało blisko dwieście osób. Sprzeciwiają się w niej budowie kolejki linowej. Jej inwestorem ma być spółka Laderix, która od ub. roku wynajmuje od gminy „Kempaland” i prowadzi tam działalność biznesową na swój rachunek. Plany budowy kolejki znane są od kilku lat i uwzględnione są w obowiązującym planie zagospodarowania przestrzennego gminy. – Pierwotnie zakładano, że kolejkę będą budowały gminne Służby Techniczne. W ub. roku zdecydowaliśmy, że nie będziemy zadłużać gminy i wynajęliśmy ośrodek narciarski – tłumaczy wójt. Czepczorová rozgorączkowała jest faktem, że autor petycji postawił swoją kampanię na kłamstwie. – Mówił ludziom, że to gmina będzie budowała. Nie zmienił swego postępowania nawet po spotkaniu, na którym mu wyjaśniłem, jakie są fakty. Niektórzy podpisali się pod petycją właśnie dlatego, bo nie chcieli, by gmina inwestowała w budowę kolejki i zadłużała się – mówi Czepczorová. Komisja petycyjna ma się spotkać 4 kwietnia. – Jeżeli odrzucimy petycję, ludzie powiedzą, że nie liczymy się z ich zdaniem. Ale jak mamy zabronić inwestycji, która od dawna jest wpi-

Fot. DANUTA CHLUP

Gestorzy „Kempalandy” uważają, że jedna nartostrada i wyciąg talerzykowy to za mało, by się utrzymać na turystycznym rynku.

sana w plan zagospodarowania przestrzennego? – pyta wójt.

– Wynajęliśmy ten kompleks z zamiarem wybudowania kolejki. Z dotychczasowych dochodów trudno zarobić chociażby na wynajem i inne koszty – przekonuje prezes zarządu spółki Laderix, Andrzej Bieleś. Kolejka – nowoczesna 4-osobowa kanapa – umożliwiłaby wybudowanie drugiej nartostrady, o ok. 150 metrów dłuższej od obecnej, obsłu-

giwanej przez wyciąg talerzykowy. To wszystko miałooby zwabić większą liczbę turystów. – Jesteśmy gotowi iść na rękę mieszkańcom, stosując cichsze metody zaśnieżania od klasycznych armatek. Bo właśnie obawy z hałasu były głównym zarzutem – mówi Bieleś.

W bezpośrednim sąsiedztwie ośrodka powstaje nowy hotel wellness. Inwestycja dofinansowana jest z funduszy europejskich. Buduje

spółka, której głównym udziałowcem jest firma Alexandra Čuby, jedynego akcjonariusza Laderixu. Powodzenie hotelu w dużej mierze będzie zależne od tego, czy uda się wybudować kolejkę. – Obawiam się, że jeżeli budowy kolejki nie uda się zrealizować ze względu na sprzeciw mieszkańców, inwestorzy obciążą gminę odpowiedzialnością finansową za zmarnowaną inwestycję – przyznaje Czepczorová. (dc)

W obronie naszych interesów

Józef Szymeczek, prezes Kongresu Polaków w RC, zaliczył w ubiegłym tygodniu dwa ważne spotkania promujące i broniące interesów polskiej mniejszości narodowej w RC. Pierwsze z nich odbyło się w środę 13 marca w Pradze. Spotkanie w Sejmie i Senacie miało m.in. na celu omówienie polskiego szkolnictwa w kontekście nowelizacji prawa i finansowania szkolnictwa nad Wełtawą. – Wizyta w Pradze zorganizowana została przez Janusza Koniecznego, działającego w Fundacji Przeciwnikowej. Spotkałem się m.in. z przewodniczącą sejmiku do spraw szkolnictwa w Izbie Poselskiej, Anną Putnovą, która do polskiej mniejszości wyraziła bardzo pozytywny stosunek. Zagwarantowała, że dopóki będzie pełnił funkcję przewodniczącej, wyjątki dla polskiego szkolnictwa nie zostaną zniesione – powiedział Szymeczek, który spotkał się również z przedstawicielami Senatu:

Fot. MAREK SANTARIUS

Józef Szymeczek

Marcelem Chládkem, przewodniczącym sejmiku ds. szkolnictwa oraz Milużą Horską, zastępcą przewodniczącego Senatu, członkinią sejmiku ds. szkolnictwa.

Kolejne ważne wydarzenie z udziałem prezesa Szymeczka miało miejsce w Warszawie, gdzie w

czwartek 14 marca wygłosił referat w ramach sesji poświęconej „Społecznym i ekonomicznym aspektom pojednania”. Jego wystąpienie skupiało się na temacie dotacji finansowych – czy prowadzą one do pojednania, czy odwrotnie. Prezes Kongresu omówił również trudności, jakie wiążą się z otrzymaniem dotacji czy sposoby finansowania działalności polskiej mniejszości narodowej w RC. – Największa dyskusja toczyła się wokół tematu związanego ze zwrotem majątku zabranego po II wojnie światowej przez ówczesne czeskie władze jako majątku ponemieckiego. Temat ten okazał się burzliwy – podkreślił Szymeczek. Do udziału w prestiżowym spotkaniu prezesa KP zaprosił Jacek Kurczewski, przewodniczący Klubu „Dobro Wspólne Ponad Podziałami”, placówki będącej wraz z Polskim Towarzystwem Ekonomicznym współorganizatorem sesji. (maki)

PROBLEMÓW Z UBEZPIECZENIEM CIĄG DALSZY

Biuro podróży Juhasz, o problemach którego wcześniej pisaliśmy, nie może już sprzedawać własnych wycieczek nawet pod szyldem spółki Vertikal Servis, której na początku roku udostępniło swą markę handlową. Czeska Ubezpieczalnia Przedsiębiorców zerwała umowę z Vertikal Servisem, wobec czego firma nie ma w tej chwili obowiązkowego ubezpieczenia. Właśnie ten sam problem – brak ubezpieczenia – spowodował, że działający na rynku od 23 lat Juhasz nawiązał współpracę z firmą z Hawierzowa. Właściciele obu firm twierdzą, że ubezpieczalnia bezprawnie zerwała umowę z Vertikal Servisem. Zdaniem Ministerstwa Rozwoju Regionalnego decyzja należy do sądu. Sprzedaż wycieczek jest wstrzymana. – Staramy się o wznowienie ubezpieczenia. Do końca marca opublikujemy ostateczne stanowisko – deklarują Jiří i Pavel Juhaszowie. Zapewniają, że w przypadku, gdy nie uda się wznowić ubezpieczenia, wszyscy klienci otrzymają z powrotem pieniądze, które zapłacili za niezrealizowane wycieczki. (dc)

Zgłoszenia zostały złożone

Dokończenie ze str. 1

W Średniej Szkole Zdrowotnej w Karwinie nie ma już w tej chwili dzielonych polsko-czeskich klas. Ostatnia polska grupa zdawała maturę rok temu. Od tego momentu nie znalazło się dość chętnych absolwentów polskich podstawówek do nauki pielęgnarskiego zawodu. – W tym roku szkolnym postanowiliśmy dać polskojęzycznym uczniom jeszcze jedną szansę. Pomimo akcji oświatowych, które przeprowadziliśmy w

polskich szkołach podstawowych, wpłynęło do nas tylko 11 zgłoszeń – poinformowała nas dyrektor, Ivana Pinkasová. Zapewniła, że jeżeli wszystkich 11 osób zdecyduje się na podjęcie nauki w szkole zdrowotnej, na kierunku asystenta zdrowotnego zostanie otwarta polsko-czeska klasa mieszana. – Doświadczenia z ubiegłych lat nie pozwalają nam jednak na przesadny optymizm. Mieliśmy nawet po piętnaście, szesnaście zgłoszeń, z których w końcu pozostawało

czterech czy pięciu chętnych – zaznaczyła Pinkasová. W przyszłym roku szkolnych karwińska Średnia Szkoła Zdrowotna otworzy 3 klasy po 30 uczniów – dwie na kierunku asystenta zdrowotnego oraz jedną na kierunku liceum zdrowotnego. Łącznie na obydwu kierunki wpłynęło 185 zgłoszeń.

Chociaż w przypadku wszystkich trzech szkół średnich liczba zgłoszeń przewyższa podaż miejsc, ilu obecnych dziewięcioklasistów podej-

mie w nich naukę, będzie wiadomo dopiero po egzaminach wstępnych. Te odbędą się w większości szkół w dniach 22-23 kwietnia br. z matematyki i języka czeskiego. W przypadku polskiego gimnazjum i polskiej klasy Akademii Handlowej egzamin z języka czeskiego zastąpi egzamin z polskiego. Po ogłoszeniu wyników uczniowie będą mieli dziesięć dni roboczych, żeby zadeklarować, w której szkole podejmą od września naukę.

BEATA SCHÖNWALD

Zagłosujmy na »e-kulturę«

Projekt Muzeum Śląska Cieszyńskiego „e-kultura” ma szansę zostać Wydarzeniem Historycznym roku 2012. Zakwalifikował się do finału konkursu o takiej nazwie. Teraz o zwycięstwie zdecydują internauci, którzy mogą głosować do końca marca na stronie www.whr2012.muzeum.pl.

Cieszyńskie muzeum realizowało projekt w ubiegłym roku. Ta polsko-czeska inicjatywa umożliwiła digitalizację części zbiorów. „E-kultura” polegała na digitalizacji eksponatów i

umieszczaniu fotografii na specjalnej stronie. Była to kontynuacja wcześniejszego projektu pod nazwą „Muzeum otwarte na świat”. Poprzednio zdigitalizowano dział fotografii, a w ubiegłym roku do wirtualnego świata trafiły także eksponaty działów etnografii oraz techniki – wyjaśnia koordynator projektu, Sławomir Szwieczek. Jak dodaje, muzealnicy kontynuują tę pracę, chociaż projekt już się zakończył. Placówka zatrudniła dodatkowego digitalistę i na stronę

trafiają w cyfrowej wersji kolejne eksponaty.

W sumie uzyskano ponad 38 tysięcy cyfrowych odbitek, ale muzealne zbiory są dużo większe. Każdy sfotografowany eksponat trafia na specjalną stronę. Wkrótce dostępne będą również opisy wystawianych przedmiotów, a zalogowani internauci będą mogli pod poszczególnymi fotografiami dopisywać swoje historie związane z eksponatem. W ramach projektu zostały przygotowane rów-

nież wirtualne wycieczki po placówkach Muzeum Śląska Cieszyńskiego oraz osiem wirtualnych wycieczek po placówkach Muzeum Ziemi Cieszyńskiej.

– Jesteśmy chyba jedynym muzeum w Polsce, które porwało się na takie wielkie zadanie – dodaje Szwieczek. Faktycznie, projekt w Polsce doceniono. Znalazł się w gronie 12 wybranych do konkursu spośród 65 inicjatyw.

Plebiscyt na Wydarzenie Historyczne Roku organizują Muzeum Historii Polski oraz branżowy portal Historia.org.pl. Celem jest uhonorowanie organizatorów, twórców oraz inicjatorów najciekawszych przedsięwzięć historycznych w 2012 roku i popularyzacja historii.

Wśród wybranych przez jury przedsięwzięć oprócz cieszyńskiej „e-kultury” znalazły się bardzo różnorodne inicjatywy, na przykład otwarcie nowej siedziby Muzeum Marynarki Wojennej, otwarcie odbudowanego polskiego cmentarza w Koji nad Jeziorem Wiktorii w Ugandzie, zakończenie konserwacji najcenniejszych zabytków Lublina czy stworzenie Muzeum Animacji w Łodzi. (ep)

Dzięki projektowi Muzeum Śląska Cieszyńskiego można zwiedzać bez wychodzenia z domu.

Fot. ARC

Poszukiwana poczta z obozów

Krzysztof Kiereś, mieszkający w Istebnej nauczyciel historii tamtejszego gimnazjum, przygotowuje kolejną książkę. Tym razem będzie opowiadała o poczcie obozowej z niemieckich obozów koncentracyjnych i więzień.

W związku z pracą nad publikacją poszukuje na terenie Zaozla korespondencji obozowej w postaci listów, kart pocztowych, sekretników, przekazów pieniężnych oraz innych dokumentów. Każdy, kto posiada takie rodzinne dokumenty i zgodzi się udostępnić je autorowi, może przekazać je w formie skanu (najlepiej w rozdzielczości 600 dpi), dokumenty nie mogą być skserowane.

Autor prosi, by dokumentów nie przysyłać pocztą elektroniczną, lecz dostarczać je do redakcji „Głosu Ludu”. Osoby udostępniające te materiały powinny podać swój adres oraz zgodę na publikację. Dokumenty można składać w sekretariacie redakcji, od poniedziałku do piątku w godz. 8.30-15.30. (ep)

300 lat od śmierci Janosika

Gdy w 2009 roku na ekrany wchodził film Agnieszki Holland i Katarzyny Adamik „Janosik. Prawdziwa historia”, nie obyło się bez burzy medialnej. Zwłaszcza w Polsce, gdzie nadal wszyscy pamiętają kulturową rolę Marka Perepeczki w serialu „Janosik”.

Dlaczego o tym wspominamy? Właśnie minęło 300 lat od śmierci jednego z najbardziej znanych karpaccich zbrojników – Juraja Jánošíka.

Słowacki zbrojnik, który na dobre zagościł w folklorze i kulturze masowej, urodził się w 1688 roku w słowackiej wsi Terchová obok Żyliny. Wiadomo, że uczestniczył w 1703 roku w antyhabsburskim powstaniu Franciszka Rakocznego, a później wstąpił do armii austriackiej. Przydzielony do oddziału stacjonującego w zamku w Bytčy, znanym między innymi z tego, że znajdowało się tam więzienie dla groźnych przestępców,

poznał harnasia Tomáša Uhorčíka. Janosik pomógł mu w ucieczce, a następnie dołączył do jego zbrojckiej bandy.

W Polsce postać Janosika stała się sławną głównie dzięki powieści „Legenda Tatr” Kazimierza Przerwy Tetmajera (do tego stopnia, że na Podhalu do niedawna uważano, iż Janosik był Polakiem). Warto jednak dodać, że faktycznie słowacki zbrojnik stał się osobą bardzo sławną.

Podania, seriale, filmy – wszystko to znacząco wpłynęło na jego popularność. Kultowy serial „Janosik” Jerzego Passendorfera nadal jest jednym z najczęściej powtarzanych w Telewizji Polskiej, a postać stworzona przez Marka Perepeczkę uważana jest za najlepszą „wersję” zbrojnika. Między innymi z tego powodu wspomniany na początku polsko-czesko-słowacko-węgierski film Agnieszki Holland i Katarzyny Adamik nie zyskał

w kraju nad Wisłą zbyt dobrych opinii, a grający Janosika Václav Jiráček, w porównaniu z Markiem Perepeczką, wypada dość blado.

Nieco inaczej na postać Janosika patrzy Słowacy. Z jednej strony jest uważany za bandytę, z drugiej za szlachetnego rozbójnika. Nie zmienia to jednak faktu, że harnaś stał się w drugiej połowie XVIII wieku słowackim bohaterem narodowym.

Marcin Wieczorek

Witraż z 1957 roku przedstawiający Janosika w Parku Kultury i Wypoczynku w Bratisławie. Autor: Janko Alexy.

»Beskid« najliczniejszy...

Fot. BEATA TYRNA

Jak co roku silna ekipa członków Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Sportowego „Beskid Śląski” w Republice Czeskiej wybrała się na Przystop pod Baranią Górą. Celem był Międzynarodowy Rajd Narciarsko-Pieszy „Ku źródłom Wisły”. Była to jubileuszowa, dziesiąta edycja imprezy, a nasi, jak i w latach ubiegłych, wrócili z niej z pucharem za zdobycie pierwszego miejsca jako najliczniejsza grupa przybyła na rajd. (indi)

Wystawa drzeworytów Pawła Stellera

Do 11 kwietnia w Bielsku-Białej można oglądać wystawę drzeworytów Pawła Stellera z prywatnej kolekcji dr. Michała Bitnioka. Wernisaż wystawy „Paweł Steller znany i nieznan” w Galerii Akademickiej ATH odbył się w miniony piątek. Przy realizacji wystawy kurator galerii, prof. Ernest Zawada, nawiązał współpracę z Muzeum Historii Katowic, które zgromadziło największą prac Pawła Stellera.

Podczas wernisażu Małgorzata Skrzypek z Galerii Akademickiej ATH zaprezentowała pochodzącego ze Śląska Cieszyńskiego artystę, który zawodowo i artystycznie związał się z Górnym Śląskiem. Paweł Steller (1895-1974) był bodaj najwybitniejszym uczniem twórcy polskiej szkoły drzeworytu nowoczesnego Władysława Skoczylasa. Najbardziej twórczym okresem dla Stellera, zwanego śląskim Dürerem, były lata trzydzieste XX wieku. Brał wtedy udział w wielu wystawach zarówno

w kraju, jak i za granicą, na których zdobył szereg prestiżowych nagród. Po II wojnie światowej kontynuował pracę nad portretami i pejzażami, wykonał również liczne prace z zakresu grafiki użytkowej.

Na wystawie w Galerii Akademickiej ATH zaprezentowano kilkanaście jego drzeworytów i akwarel. (r)

Fot. ARC

Paweł Steller w Bielsku-Białej.

Bez pecynka nie ma świąt

Chcąc dobrze przygotować się do tego konkursu, trzeba było rozpocząć ścisłą dietę na tydzień przed jego rozpoczęciem. W sobotę na Zamku w Zebrzydowicach stoły uginęły się pod ciężarem jedzenia. Można było skosztować kilkudziesięciu potraw i przysmaków. Regionalny Konkurs Wypieków na Zapusty i Wielkanoc „Dorty, kołoczki, krepiki i inne placki” na pewno nie jest imprezą dla osób, które dbają o linię...

Każdego roku na stołach pojawiają się kulinarne perełki. Nie inaczej było w tym roku. Taki jest zresztą cel – zachowanie dla pokoleń potraw, które na Wielkanoc przygotowują nasze matki, babki. Małgorzata Guz, dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury w Zebrzydowicach, który od 10 lat organizuje smaczny konkurs, powiedziała krótko: – Zawsze uważałam, że tradycję minionych pokoleń, także tę kulinarną, trzeba pielęgnować.

Tradycyjnie już wypieki były oceniane w dwóch kategoriach: stół wielkanocny oraz koszyk wielkanocny. Jurorki oceniały smak, jakość wypieku, wystrój stoiska, zwracały także uwagę na nazwy gwarowe potraw. Na każdym stoisku nie mogło zabraknąć murzyna, u nas znanego jako szodrą, w gminie Zebrzydowice określanego pecynkiem.

– U nas przyjęła się taka nazwa. Odkąd pamiętam, ciasto na białej mące z zapieczonym boczkem i szynką, nazywano pecynek. Czekają na niego cały rok, bo też raz do roku jest pieczone. Podczas świąt stanowi główny składnik menu, pecynkiem częstuje się na przykład mężczyzn, którzy przychodzą polewać panie – mówiła Bronisława Żelazek, przewodnicząca Koła Gospodyń Wiejskich w Kaczycach.

Kiedy w piątkowy wieczór w jednej z wiślańskich restauracji

Stoły uginęły się pod ciężarem wielkanocnych potraw.

Magdalena Gessler, znana polska restauratorka, urzędowała „kuchenne rewolucje”, cała obsługa chodziła jak w zegarku. Jednak nie tylko w górskiej części powiatu cieszyńskiego było gorąco. Gospodynie przygotowujące potrawy na konkurs także pracowały w pocie czoła. A

pomysł mają często dużo ciekawsze od nieco sztucznej i robiącej wszystko pod dyktando scenariusza Gessler. Na stole KGW w Kaczycach można było skosztować na przykład tortu... warzywnego, gdzie indziej był tort chlebowy, a ustrońki przywoziły m.in. wielkanoc-

ny jajecznik parzony oraz jajka w zalewie kminkowej.

W kategorii stół wielkanocny wygrało Koło Gospodyń Wiejskich z Markłowic Górnych, z kolei mieszkanki Kończyc Małych podbiły drugą kategorię, koszyk wielkanocny. **TOMASZ WOLFF**

RENATA KAPIŃSKA, JEDNA Z JUROREK

Wszystkie potrawy są pyszne, tradycyjnie więc będziemy miały problem z wyłonieniem najlepszych. Jestem zachwycona na przykład zozworkami, które przygotowały panie z Ustronia. Nigdy nie jadłam takich ciastek ze świeżego imbiru, aż się robią bąbelki na języku. Rewelacyjne było także ciasto ziemniaczane z orzechami, które wymyśliły panie z Zebrzydowic. Gdyby mi ktoś nie powiedział, że jednym ze składników są ziemniaki, to bym nie uwierzyła. Tak naprawdę na każdym stole jest coś fajnego. Tutaj nigdy nie ma zdecydowanych zwycięzców. Jak ktoś już wygrywa, to dosłownie o włos. **(wot)**

Pomysł na oryginalny prezent

Oryginalny prezent, piękne kartki z życzeniami, ciekawe wielkanocne ozdoby – a wszystko robione ręcznie. W Cieszynie Artystyczne Kiermasze Wielkanocne ruszyły w piątkowe popołudnie. Aż do niedzieli można było zakupić wyroby artystów i rękodzielników z naszego regionu. Kolorowe stragany mieściły się na dziedzińcu Muzeum Śląska Cieszyńskiego oraz w Cafe Muzeum. Następną okazją do takich zakupów nadarzy się w najbliższy weekend, barwne stoiska będą kusić odwiedzających w dniach 22-24 marca. Tradycyjnie organizatorzy zaprosili także miejscowe organizacje. Odwiedzający mogli wesprzeć na przykład Hospicjum im. św. Łukasza Ewangelisty, kupując przedmioty wykonane przez wolontariuszy.

OZDOBY Z MASY SOLNEJ KORNELII HECZKO

Kornelia Heczko

Zdjęcia: ELZBIETA PRZYCZKO

Janina Łuka

Masę solną przygotowuję w tradycyjny sposób. Potrzebna jest do tego mąka, sól i woda, nic więcej. Składniki łączę i wyrabiam, a potem daję do wypieczenia. Kiedy są gotowe, można pozostawić je w formie naturalnej albo ozdobić. Jak na przykład maluję je lakierem bezbarwnym, wtedy mają w sobie taki błysk. Można też używać farb. Wielkanocne koguty maluję na przykład farbami akrylowymi albo pastelami, żeby były takie wiosenne, kolorowe. Ozdoby z ciasta można upiec w różnych formach. Przed świętami wielkanocnymi piekę jajka, koguty, zajęcia i baranki. Inne kształty wymyślam na Boże Narodzenie i na inne okazje. Wykonuję też inne ozdoby wielkanocne. Dużo prac robię z suszu, na przykład takie jajka na ludowo: wydmuszkę oblepiam kaszą i przyklejam kłosa i suszone kwiaty, robię także płaskie ozdoby z suszu. Zajmuję się rękodzielstwem od wielu lat, przede wszystkim jednak wykonuję serwety i ozdoby szydełkowe. Tę sztukę przejęłam od mojej ciotki koroncarki.

KORONKOWE OZDOBY PRZESTRZENNE JANINY ŁUKI

Wykonywania szydełkowych koronek nauczyłam się w szkole rolniczej. Mielśmy wtedy zajęcia z koronki, a potem uczyłam się już sama. Każda koronka jest inna, robiona inną techniką, dlatego trudno powiedzieć, ile czasu zabiera jej wykonanie. Serwety i ozdoby wykonane techniką klasyczną robi się krócej, natomiast te typowo koniakowskie są zdecydowanie najtrudniejsze, ich wykonanie jest bardziej skomplikowane i bardziej czasochłonne. Wykonuję na przykład wielkanocne jajka, które można zawiesić na gałązkach. Najpierw robię z jednej strony koronkę, usztywniam ją krochmalem, nakładam na owalną formę i łączę. W ten sposób powstaje ozdoba przestrzenna. Najmniejsze jajeczko, takie naturalnej wielkości, robi się bardzo krótko, w tym wypadku więcej czasu zajmuje wykończenie. Im większa ozdoba, tym jest oczywiście bardziej czasochłonna. Koronki robię dla siebie i rodziny oraz na sprzedaż. **(ep)**

Siostry czekają na głosy

Do końca miesiąca można zagłosować w ankiecie na najlepszą pielęgniarkę województwa morawsko-śląskiego. Wśród dziesięciu nominowanych pielęgniarek z całego województwa są także dwie siostry narodowości polskiej.

Pierwszą z nich jest Ewa Kawulok z Milikowa-Pasiek, pielęgniarka oddziałowa na oddziale łóżkowym Szpitala Trzyniec. Notabene, pani Ewa od 10 marca jest prezesem paśmieckiego MK PZKO.

Grazyna Mec, kolejna kandydatka, pielęgniarka ze Szpitala w Karwinie-Raju, mieszka w Suchej Górnej. Tam tańczyła w zespole „Suszanie”.

Na panie można głosować na stronach: www.sestrakraje.cz oraz www.coexistentia.cz. **(kor)**

Ewa Kawulok

Grazyna Mec

Zdjęcia: ARC

ZBIGNIEW CZENDLIK I JAROMÍR NOHAVICA OTWORZYLI NOWY CYKL DYSKUSYJNY

O miłości i łasce nad Olzą

Bez stereotypów rozmawiali w piątek w kawiarni „Avion/Noiva” ksiądz Zbigniew Czendlik i bard Jaromír Nohavica. Spotkali się w ramach pierwszego z cyklu Czesko-Polskich Salonów Dyskusyjnych, na których Czesi i Polacy mają mówić o sobie nawzajem. Rozmowę poprowadził Pavel Noga.

Czy prawdziwe są stereotypy, które wypracowaliśmy o sobie? Może jednak nie różnimy się tak bardzo? – zastanawiali się polski ksiądz, ulubieniec czeskich parafian, i czeski bard, którego pokochali Polacy.

Na początek jednak bohaterowie spotkania zdradzili słuchaczom, jak nauczyli się języka polskiego i czeskiego. – Tak samo, jak Szwajcar Niemiec: sami od siebie – żartował Nohavica. Jak powiedział, polskiego uczył się stopniowo, czytając „Kulturę”, oglądając polską telewizję i legendarne „Kino nocne”, błędząc w czeskojęzycznej bibliotece między regałami z polską literaturą.

Tymczasem ksiądz Zbigniew Czendlik został rzucony na głęboką wodę. Pochodzący z niedalekiego Dębowca duchowny katolicki od 20 lat pełni posługę kapłańską wśród czeskich parafian, w Lanszkronie. Ponieważ decyzja o jego wyjeździe do Czech zapadła dosyć nagle, na naukę języka nie miał zbyt wiele czasu. W „Avionie” wspominał trudne początki, chłodne przyjęcie na parafii, pierwsze kazanie w czeskim kościele, przetłumaczone na czeski przez znajomego i całą masę śmiesznych językowych wpadek.

– Ciekawe, że kiedy spotkają się Polak z Czechem, pierwszym tematem jest zawsze śmieszność tych języków. Pewnego razu uświadomiłem sobie jednak, że to są naprawdę drobniaki, tych kilka słów w podobnym języku, które brzmią dla nas śmiesznie – mówił Nohavica. – Kiedy jedziesz przez Amerykę, a na twój koncert przyjdzie 400 ludzi, między którymi większość to Słowacy, Czesi i Polacy, to kiedy widzisz te narody tak blisko siebie, stwierdzasz, że tej różnicy nie ma – opowiadał.

Dyskusję Zbigniewa Czendlika i Jaromíra Nohavicy poprowadził Pavel Noga.

Zwrócił też uwagę na ciekawy językowy paradoks: słowa miłość – láska oraz łaska – milost. – Ja myślę, że to jest robota jakiegoś dużego sąsiada, który chciał te nasze obszary jakoś podzielić. Wystarczyło zrobić „cz” i „č” i gotowe – żartował.

Obaj goście rozmawiali też o specyfice posługiwania się obcym językiem w jego naturalnym środowisku. – Chyba już nie mógłbym służyć jako ksiądz w Polsce – mówił ksiądz Zbigniew. Jak wyjaśniał, przywykł już do nieco innego sposobu myślenia i wyrażania myśli innymi słowami. Po-

wiedział, że niektóre rzeczy czeskim parafianom trzeba wyjaśnić inaczej, niż Polakom. Tymczasem Nohavica wspominał, że polska publiczność woli, kiedy śpiewa po czesku, niż po polsku. Największy urok ma dla nich właśnie to poszukiwanie, powolne docieranie do sensu czeskojęzycznych tekstów.

Tematem przewodnim spotkania miała być wiara – stereotypowy polski katolicyzm i czeski ateizm, dlatego stopniowo rozmówcy przeszli na bardziej poważne tematy.

– W czym jesteśmy gorsi bez tego

katolicyzmu? Mamy tu więcej morderstw, więcej rozwodów, więcej zbrodni? Czy nasi ludzie są bardziej leniwi albo bardziej niemoralni? – pytał Nohavica. – Wiara jest jak zakochanie – odpowiadał Czendlik – Jak się zakochasz, nie będziesz lepszy czy gorszy, ale da to twojemu życiu siłę, dynamikę. Wiara napędza moje życie, ale nie sprawia, że jestem odporny na zło – tłumaczył.

– Statystycznie nie popełniamy dużo więcej zbrodni niż wy. Właściwie to chyba mniej więcej tyle samo. W czym ten katolicyzm wam poma-

ga? – dopytywał się Nohavica. Tak ciągnęła się dyskusja. Czy rozmówcy uznali ten stereotyp Polaka-katolika i Czecha-ateisty za prawdziwy lub istotny dla naszych relacji?

– Kiedy jeżdżę po Polsce, nie dostrzegam różnicy między nami. Nie widzę Polaków-wielkich katolików, ale zwykłych ludzi, takich jak my. Wiara to chyba jednak nie jest to, co mogłoby nas podzielić – mówił czeski pieśniarz.

Rozmówcy rozprawili się też z innymi stereotypami. – Zostańmy trochę inni, różnijmy się nadal, to i tak jest wartość – stwierdził Czendlik. Nohavica także popierał różnorodność naszych narodów. – Często mówi się o barierach między ludźmi i ich burzeniu. A ja mówię: zostawmy te bariery. Starajmy się je przekraczać, ale zostawmy je na miejscu. Nie róbmy z tego świata takiego wielkiego placu, gdzie wszyscy będą biegać na wszystkie strony i nikt nie będzie nigdzie, nikt nie będzie z nikim – tłumaczył.

Dyskusja księdza Czendlika i Jaromíra Nohavicy była pierwszym z cyklu spotkań, które organizują Biblioteka Miejska w Czeskim Cieszynie oraz Zamek Cieszyn. Jak mówią organizatorzy, ich celem jest lepsze wzajemne poznanie i walka ze stereotypami. Salon Dyskusyjny nie ograniczy się na pewno do lokalnego wymiaru czesko-polskich kontaktów.

Gośćmi będą osobistości z różnych części obu krajów, często absolutne autorytety dla relacji polsko-czeskich. Spotykać się będą dysydenci, tłumacze, dziennikarze, filmowcy czy projektanci, czechofile i polonofile. Gośćmi kolejnego, kwietniowego spotkania będą Petruška Šustrova i Mirosław Jasiński. (ep)

Śledzili bitwę sprzed półtora wieku

Kosynierzy, a także oddział Żuawów Śmierci, dawnych komandosów, rosyjscy piechurzy i konni kozacy – ci wszyscy w ostatnią sobotę powrócili na pola pod Pińczowem w województwie świętokrzyskim. Przybyli na Grochowska, gdzie przed 150 laty, 18 marca 1863 roku rozegrała się największa bitwa Powstania Styczniowego w tym regionie. Jedną z niewielu zwycięskich dla Polaków. Teraz odbyła się jej rekonstrukcja.

Bitwę pod Grochowiskami miejscowi zapaleńcy, zwłaszcza harcerze, po raz pierwszy upamiętnili przed 40 laty. – Sama jestem prawnuczką styczniowego powstańca, który trafił za swoje zaangażowanie na Sybir, pod Irkuck – powiedziała naszej gazecie 86-letnia Teresa Znojek.

Pińczów to miasto partnerskie Bystrzycy. Delegacja Bystrzycy, z wicewojewodą Romanem Wróblem na czele, przybyła na uroczystości.

Bystrzyczanie nie tylko oglądali rekonstrukcję bitwy sprzed 150 lat, ale spotkali się też z przedstawicielami władz miasta, na czele w burmistrzem Włodzimierzem

Z rekonstrukcji bitwy pod Grochowiskami sprzed 150 lat.

Badurakiem. Ustalono, że delegacja Pińczowska przyjedzie w maju na Bystrzycki Złot, którego gwiazdą

będzie Budka Suflera. Natomiast bystrzyczanie, a również inni partnerzy przyjadą nad Nidę na uroczystości

z okazji 585. rocznicy lokacji miasta oraz październikowej rocznicy wydania tzw. Biblii Brzeskiej, która

nadnidziańskie miasto rozstawiła nawet poza granicami Polski.

(kor)

WTOREK 19 marca**TVP 1**

5.55 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.09 Polityka przy kawie 8.25 Noddy w krainie zabawek - Urodziny Tessie 8.35 Bali - Uff, jak gorąco! 9.30 Zwierzęta świata - Jak ryba w wodzie 10.05 Ludzkie ciało. Do granic możliwości 10.35 Rok w ogrodzie 11.00 Plebania (s.) 11.30 Moda na sukces (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.35 Apetyt na EURO 12.50 Zwierzęta Świata - Jak ryba w wodzie 13.30 Jaka to melodia? (teleturniej) 14.00 Klan (s.) 14.30 Wszystko przed nami (s.) 15.00 Wiadomości 15.25 Komisarz Alex (s.) 16.25 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Jaka to melodia? (teleturniej) 17.55 Klan (s.) 18.25 Prawdziwe życie 18.40 Wszystko przed nami (s.) 19.10 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.05 GOL T-Mobile Ekstraklasa 20.10 Droga do Rio - Kronika 20.25 Po prostu - program Tomasza Sekielskiego 21.20 Zemsta 22.15 Jagodowa miłość (film kopr.) 0.00 Wszystko przed nami (s.) 0.30 Po prostu - program Tomasza Sekielskiego.

TVP 2

6.15 Złotopolscy (s.) 6.40 Dwójka Dzieciom - Eliasz 7.00 M jak miłość (s.) 8.00 Pytanie na śniadanie 10.40 Barwy szczęścia (s.) 11.20 Na dobre i na złe (s.) 12.20 Zagrajmy z Bogiem 12.50 Wszystko o Kulturze - WOK Sztuka 13.05 Kultura, głupcze 13.45 Świat bez tajemnic - Rozwód z psem w tle 14.40 Ja to mam szczęście! (s.) 15.10 Rodzinka.pl (s.) 15.45 Panorama Kraj 17.10 Castle (s.) 18.00 Panorama 18.50 Jeden z dziesięciu 19.25 Ja to mam szczęście! (s.) 20.05 Barwy szczęścia (s.) 20.40 M jak miłość (s.) 21.45 Magazyn Ekspresu Reporterów 22.50 Świat bez fikcji - Zabójca z lubieżności 23.50 Na linii strzału 0.45 Z biegiem lat, z biegiem dni - Kraków 1874.

TV KATOWICE

6.00 Serwis Info 6.45 Info Poranek 8.03 Gość poranka 8.20 Info Poranek 9.10 Gość poranka 9.20 Info Poranek 10.10 Biznes - otwarcie dnia 10.20 Info Poranek 10.45 Gość poranka 12.20 Biznes 13.00 Serwis Info 14.10 Raport z Polski 15.00 Serwis Info 15.15 Rozmowa dnia 15.30 Serwis Info 16.00 Raport z Polski 16.50 Biznes 17.00 Pasma lokalne 20.00 Minęła 20ta 20.45 Infoexpress 21.05 Telekurier 21.30 Serwis Info 22.30 Info Dziennik 23.15 Sportowy Wieczór 23.25 Audycja Interaktywna 23.32 Historia Kowalskich 0.45 Minęła 20ta.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 8.00 Sylwester i Tweety na tropie 8.25 The Looney Tunes Show 8.55 I kto tu rządzi? 9.30 Świat według Kiepskich (s.) 10.00 Trudne sprawy 11.00 Dlaczego ja? 12.00 Wzór 5 (s.) 13.00 Dom nie do poznania 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Trudne sprawy 5 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.30 Malanowski i Partnerzy 17.00 Dlaczego ja? 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Świat według Kiepskich (s.) 20.00 Śmiertelna gra (film USA) 22.10 Pocałunek śmierci (film USA) 0.30 Królowie South Beach (film USA) 2.25 Zagadkowa noc.

TVC 1

5.59 Studio 6 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 Tajemnice starożytnego Rzymu 9.30 Pr. rozrywkowy 10.35 Chłopaki w akcji 11.00 Dylematy kucharza Świętopełka (s.) 12.00 Południowe wiadomości 12.30 Sama w domu 14.00 Bananowe rybki 14.30

Niegasnące gwiazdy 15.30 13. komnata K. Vágnera 15.55 Podróżomania 16.30 AZ kwiz 16.55 Talk-show J. Krausa 17.40 Czarne owce 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Taxi 18.55 Prognoza pogody 20.00 3 plus 1 z Miroslavem Donutem 21.20 Czarni baronowie (s.) 22.15 Numer alarmowy 22.40 Sprawy detektyw Murdocha (s.) 23.30 Dempsey & Makepeace (s.).

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Związki partnerskie 8.55 Gdzie pieniądze pomagają 9.00 Czeski żurnal 9.55 Wodospady z nieba 10.45 Chcesz je? 10.50 Nie poddawaj się 11.20 Kraina 11.35 Techniczne cuda świata 12.25 Przygody nauki i techniki 13.10 Artmix 14.05 Kosmos 14.50 Największe bitwy czołgowe 15.30 Babel 16.00 Ostatnia pielgrzymka 16.50 Gdzie pieniądze pomagają 17.00 Planeta YÓ 18.15 Zaczarowane przedszkole 18.45 Wieczorynka 18.50 Pszczółka Maja (s. anim.) 19.15 Herkules (s.) 19.35 Podróż w kosmos 19.50 Wiadomości w j. migowym 20.00 Helikoptery w wojnie 20.55 Ślady, fakty, tajemnice 21.25 Podróż po Panamie 21.50 Półmrok 22.20 Wybór broni (film) 0.30 Abbey Road: Live III.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.55 Ulica (s.) 9.45 Ogólniak z o.o. (s.) 11.00 Przyjaciele (s.) 11.25 Odłamki 11.50 Tescoma ze smakiem 12.00 Południowe wiadomości, sport, pogoda 12.30 Mike & Molly (s.) 12.55 Morski patrol (s.) 13.50 Wzór (s.) 14.45 Dowody zbrodni (s.) 15.35 Prawo i porządek: Zbrodnicy zamiar (s.) 16.30 Przyjaciele (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości 17.35 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 18.30 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości 20.20 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 21.25 Weekend 22.15 Nocne wiadomości 22.50 Prawo i bezprawie (s.) 23.30 Nikita (s.).

PRIMA

6.15 Policja Hamburg (s.) 7.15 Pan Złota Rączka (s.) 8.05 M.A.S.H. (s.) 8.50 Nakryto do stołu! 9.45 Morderstwo: napisała (s.) 10.50 Julie Lescaut (s.) 12.50 Policja Hamburg (s.) 13.50 Komisarz Rex (s.) 14.50 Strażnik Teksasu (s.) 15.50 Magia miłości (film) 18.00 Nakryto do stołu! 18.55 Wiadomości 19.45 Reporterzy po twojej stronie 20.00 VIP wiadomości 20.15 Nie ma doskonałych 21.45 Kulinarny reality-show 22.50 Kości (s.) 23.45 Zabójcze umysły (s.) 0.45 Zbrodnie niedoskonałe (s.).

JAGODOWA MIŁOŚĆ

Melodramat, Francja/Chiny/Hongkong 2007

TVP 1, wtorek 19 marca 2013, godz. 22.15

Reżyseria: Wong Kar Wai
Wykonawcy: Jude Law, Norah Jones, Natalie Portman, Rachel Weisz, John Malloy, Demetrius Butler, Frankie Faison

Nowy Jork. Elizabeth przeżyła zawód miłośny. Potrzebuje kogoś, z kim mogłaby porozmawiać. Doskonale nadaje się do tego przystojny mężczyzna, który stoi za barem w lokalu o nazwie „Klucz”. Dodatkową usługą oferowaną przez właściciela kawiarenki jest możliwość pozostawienia kluczy dla byłych partnerów. Zajadając ciasto jagodowe, Elizabeth poznaje kolejne historie kończących się związków. Staje się codziennym gościem u Jeremy'ego, ale pewnego dnia czuje, że musi wyruszyć w podróż słynną amerykańską Route 66.

NA PEWNO, BYĆ MOŻE

Komedia romantyczna, Wielka Brytania/USA/Francja 2008

TVP 2, środa 20 marca 2013, godz. 21.45

Reżyseria: Adam Brooks
Wykonawcy: Ryan Reynolds, Abigail Breslin, Elizabeth Banks, Isla Fisher, Rachel Weisz, Derek Luke, Nestor Serrano

10-letnia Maya wypytuje ojca o historię miłości rodziców. Will opowiada o serii romantycznych związków z trzema kobietami, ale w ramach zagadki zmienia ich imiona, by Maya sama odgadła, która z nich jest jej matką. Opowieść zaczyna się na początku lat 90., gdy młody Hayes opuszcza rodzinne Wisconsin, a wraz z nim szkolną miłość – Emily. Udaje się do Nowego Jorku z zamiarem rozpoczęcia kariery politycznej, gdzie angażuje się w kampanię prezydencką Billa Clintona. W jego życiu pojawiają się kolejne kobiety.

ŚRODA 20 marca**TVP 1**

5.55 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.09 Polityka przy kawie 8.30 Noddy w krainie zabawek - Cyrk Noddy'ego 8.40 Stacyjkowo - Hugo i magnes 9.30 Zwierzęta świata: Jak ryba w wodzie - Podwodne jaskinie 9.55 Dzika Polska - Bogatsze życie: Uważnie o wążkach 10.30 Cudowne miejsca - Wielkie Sanktuaria Polski: Częstochowa 11.05 Plebania (s.) 11.30 Moda na sukces (s.) 12.00 Wiadomości 12.05 Agrobiznes 12.30 Natura w Jedynce - Niedźwiedzie polarne w ukrytej kamerze 13.30 Jaka to melodia? (teleturniej) 14.00 Klan (s.) 14.30 Wszystko przed nami (s.) 15.00 Wiadomości 15.25 Ojciec Mateusz (s.) 16.25 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.25 Jaka to melodia? (teleturniej) 17.55 Klan (s.) 18.25 Prawdziwe życie (s.) 18.40 Wszystko przed nami (s.) 19.10 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Piąty Stadion 20.25 Mały wielki wojownik 22.05 Przebłysk jutro 23.50 Wszystko przed nami (s.) 0.25 Temida.

TVP 2

6.15 Złotopolscy (s.) 6.45 Dwójka Dzieciom - Eliasz 7.05 M jak miłość (s.) 8.00 Pytanie na śniadanie 10.45 Barwy szczęścia (s.) 11.25 Na dobre i na złe (s.) 12.25 Samobójstwo - ostateczny gest w obronie godności 12.55 Wszystko o Kulturze - WOK Książki 13.10 Wojciech Cejrowski - boso przez świat - dżungla 13.40 Duże dzieci 15.30 Biegi narciarskie - Puchar Świata w Sztokholmie - sprint techniką klasyczną 17.40 Ja to mam szczęście! 18.00 Panorama 18.35 Sport Telegram 18.50 Jeden z dziesięciu 19.30 Ja to mam szczęście! (s.) 20.05 Barwy szczęścia (s.) 20.40 Na dobre i na złe (s.) 21.45 Kino relaks - Na pewno, być może 23.50 Reporter Polski 0.30 Życie po fałstarcie.

TV KATOWICE

6.00 Serwis Info 6.15 Info Poranek 7.30 Serwis Info 8.03 Gość poranka 8.20 Info Poranek 9.10 Gość poranka 9.45 Serwis sportowy 9.50 Info Poranek 10.10 Biznes - otwarcie dnia 10.30 Serwis Info 10.45 Gość poranka 11.00 Serwis Info 12.20 Biznes 12.30 Serwis Info 14.10 Raport z Polski 14.30 Serwis Info 14.55 Serwis sportowy 15.15 Rozmowa dnia 16.00 Raport z Polski 16.50 Biznes 17.00 Pasma lokalne 20.00 Minęła 20ta 20.45 Infoexpress 21.05 Telekurier 21.30 Serwis Info Wieczór 22.30 Info Dziennik 23.15 Sportowy Wieczór 23.32 Paparazzi.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 8.00 Sylwester i Tweety na tropie 8.25 Yogi Bear Show 8.55 I kto tu rządzi? 9.30 Świat według Kiepskich (s.) 10.00 Trudne sprawy 11.00 Dlaczego ja? 12.00 Wzór 5 13.00 Dom nie do poznania 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Trudne sprawy 5 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.30 Malanowski i Partnerzy 17.00 Dlaczego ja? 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Świat według Kiepskich (s.) 20.35 Amerykańska dziewczica (komedia USA) 22.30 Męsko-damska rzecz (komedia kopr.) 0.30 Oszuści (komedia USA) 2.35 Tajemnice losu.

TVC 1

5.59 Studio 6 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 Tajemnice starożytnego Rzymu 9.30 Życia niezwykłe 10.45 Slovacko się nie sądzi (s.) 11.20 Reporterzy TVC 12.00 Południowe wiadomości 12.30 Sama w domu 14.00 Bananowe rybki 14.30 Niegasnące gwiazdy 15.30 Śladami gwiazd 15.55 Podróżomania 16.30 AZ kwiz 16.55 Wszystko-party 17.40 Czarne owce 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Taxi 18.55 Prognoza pogody, wiadomości, sport 20.00 List do Ciebie 21.00 Tajemnice rodziny T. Kostkovej 21.55 Pani Piper wkracza do akcji (film) 23.35 Profil zbrodni (s.) 0.25 Pr. dyskusyjny M. Jilkovej.

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Związki partnerskie 9.00 Nasza wieś 9.25 Chcesz je? 9.30 Królestwo natury 9.55 Pamiętnik Tobruk 10.45 Interpol 11.35 Pr. muzyczny 12.10 Ślady, fakty, tajemnice 12.35 Katastrofy lotnicze 13.30 Poszukiwania olbrzymiej anakondy 14.20 Powroty dokumentalistów 14.45 Europa dziś 15.15 Dawid: Śmierć Marata 16.05 Kanaadyjskie skecze 16.30 Moja rodzina 17.00 Planeta YÓ 18.15 Zaczarowane przedszkole 18.45 Wieczorynka 18.50 Pszczółka Maja (s. anim.) 19.15 Herkules (s.) 19.40 Podróż w kosmos 19.50 Wiadomości w j. migowym 20.00 Kamera w podróży: Życie w ekstremalnych warunkach 20.55 Skarby narodowe 21.20 Piękne ślady 21.50 Designer 2012 22.50 Krytyczne fale miłości 23.30 Bracia i siostry (s.).

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.55 Ulica (s.) 9.45 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 11.00 Przyjaciele (s.) 11.25 Zniszczone w ciągu sekundy 11.50 Tescoma ze smakiem 12.00 Południowe wiadomości 12.35 Mike & Molly (s.) 13.00 Morski patrol (s.) 13.55 Wzór (s.) 14.45 Dowody zbrodni (s.) 15.40 Prawo i porządek: Zbrodnicy zamiar (s.) 16.30 Przyjaciele (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości 17.35 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 18.30 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości 20.20 Ogólniak z o.o. (s.) 21.30 Na własne oczy 22.20 Nocne wiadomości 22.50 Twarze w tłumie (film).

PRIMA

6.15 Policja Hamburg (s.) 7.15 Pan Złota Rączka (s.) 8.05 M.A.S.H. (s.) 8.50 Nakryto do stołu! 9.45 Morderstwo: napisała (s.) 10.45 Julie Lescaut (s.) 12.50 Policja Hamburg (s.) 13.50 Komisarz Rex (s.) 14.50 Strażnik Teksasu (s.) 15.50 Ciernie w kwiatowej dolinie (film) 18.00 Nakryto do stołu! 18.55 Wiadomości 19.45 Reporterzy po twojej stronie 20.00 VIP wiadomości 20.15 Powroty do domu (s.) 21.45 Top Star magazyn 22.50 Słonecznie, tu i tam morderstwo (s.) 23.50 Prawo i porządek (s.) 0.45 Zbrodnie niedoskonałe (s.).

TV POLONIA**WTOREK 19 marca**

6.05 Tygodnik Kulturalny 6.55 Słownik polsko@polski, talk-show prof. Jana Miodka 7.25 Maszyna zmian - Odwiedziny 8.00 Pytanie na śniadanie 10.40 Polonia w Komie 11.00 Polonia 24 11.40 Galeria (s.) 12.05 Barwy szczęścia (s.) 12.35 Wiadomości 12.50 Tajemnica twierdzy szyfrów (s.) 13.50 Szlakiem gwiazd - Magdalena Rózcicka 14.15 Informacje kulturalne 14.40 Tomasz Lis na żywo 15.45 Złotopolscy (s.) 16.20 Tygodnik Gospodarczy 16.55 Galeria (s.) 17.20 Polonia w Komie 17.30 Teleexpress 17.55 Gwiazdor - Aleksander Wolszczan 18.55 Informacje kulturalne 19.15 Barwy szczęścia (s.) 20.00 Wiadomości 20.55 Ojciec Mateusz (s.) 21.45 Polonia w Komie 22.00 Polonia 24 22.45 Po prostu - program Tomasza Sekielskiego 23.35 Hala odlotów - Kryzys w Kościele 0.20 Sztuka życia 0.45 Galeria (s.).

ŚRODA 20 marca

6.05 Kocham Kino - magazyn filmowy Grażyny Torbickiej 6.40 Sztuka życia 7.00 Wilnoteka 7.25 Stawiam na Tolka Banana (s.) 8.00 Pytanie na śniadanie 10.40 Polonia w Komie 11.00 Polonia 24 11.40 Galeria (s.) 12.05 Barwy szczęścia (s.) 12.35 Wiadomości 12.50 Londyńczycy II (s.) 13.50 Zagadkowa blondynka (s.) 14.50 Po prostu - program Tomasza Sekielskiego 15.45 Złotopolscy (s.) 16.15 Kocham Kino - magazyn filmowy Grażyny Torbickiej 16.55 Galeria (s.) 17.20 Polonia w Komie 17.30 Teleexpress 17.50 Benefis Jana Kantego Pawłuskiewiczza cz. 1 18.55 Wilnoteka 19.15 Barwy szczęścia (s.) 20.00 Wiadomości 20.50 Warto kochać 22.00 Polonia 24 22.45 Kabaretowy Klub Dwójki - Czy kochamy seriale? 23.45 Tajemnice Watykanu 0.15 Polacy nad świętym morzem 0.45 Galeria (s.).

CZWARTEK 21 marca

6.05 Kultura, głupcze (65) 6.40 Notacja - Jan Matyjaszkiewicz 6.55 Jak to działa - program popularnonaukowy: Woda 7.25 Żegnaj, Rockefeller 8.00 Pytanie na śniadanie 11.00 Polonia 24 11.40 Wszystko przed nami (s.) 12.05 Barwy szczęścia (s.) 12.35 Wiadomości 12.50 M jak miłość (s.) 13.40 Kabaretowy Klub Dwójki - Czy kochamy seriale? 14.45 Tajemnice Watykanu 15.15 Załoga Eko II 15.45 Złotopolscy (s.) 16.15 Kultura, głupcze 16.55 Wszystko przed nami (s.) 17.30 Teleexpress 17.55 Wideoteka dorosłego człowieka 18.55 Informacje kulturalne 19.15 Barwy szczęścia (s.) 20.00 Wiadomości 20.55 Trzeci oficer (s.) 22.00 Polonia 24 22.45 Instynkt 23.40 Bez jednego drzewa las lasem zostanie.

TABELA ZANIECZYSZCZEŃ

Stężenie pyłu zawieszony w powietrzu 18. 3. o godz. 10.00

	PM 10
Bogumin	45
Czeski Cieszyń	17
Hawierzów	10
Karwina	27
Orłowa	32
Trzynieć	21

Legenda: Wartości są podane w mikrogramach na metr sześcienny. Dopuszczalny limit stężenia pyłu zawieszony (PM 10) wynosi 50 µg/m³.

Źródło: Czeski Urząd Hydrometeorologii w Ostrawie.

WSPOMNIENIA

Dnia 19. 3. 2013 przypada setna rocznica urodzin

pana JÓZEFA SZAROWSKIEGO

z Karwiny. W czerwcu minie 23. rocznica Jego śmierci. O chwilę wspomnień proszą synowie Bruno i Eugeniusz z rodzinami. GL-158

W naszych sercach i wspomnieniach pozostaje stale.

Jutro, 20 marca, obchodziliby setną rocznicę urodzin nasz Kochany

śp. BENEDYKT CHORZEMPA

z Karwiny. 26 września 1985 na zawsze umilkło Jego serce. Wszystkim, którzy razem z nami poświęcą Mu chwilę wspomnień, serdecznie dziękujemy. Córki i synowie z rodzinami. RK-045

CO W KINACH

HAWIERZÓW – Centrum: Merida Waleczna (19, 20, godz. 15.30); Aurora (19, godz. 17.00); Jeniłek a Mařenka: Lovci čarodějnic (19, 20, godz. 17.45); Szklana pułapka 5 (19, 20, godz. 20.00); Po drugiej stronie torów (19, godz. 19.30; 20, godz. 17.00, 19.30); **KARWINA – Centrum:** Anna Karenina (20, godz. 15.00); Gdzie jest Nemo? (19, 20, godz. 17.30); Szklana pułapka 5 (19, godz. 20.00); **TRZYNIEC – Kosmos:** Hitchcock (19, godz. 17.30); Polowanie (19, godz. 20.00); **JABŁONKÓW:** Dont stop (20, godz. 19.30); **CIESZYN – Piast:** Oz wielki i potężny (19, 20, godz. 15.15).

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: ČT1 SM, piątek, wiadomości regionalne od godz. 18.00.
POLSKIE AUDYCJE: po-pt: godz. 19.05, so: godz. 17.30 Ostrava 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz.

CO W TERENIE

BŁĘDOWICE – Kluby Kobiet i Seniora MK PZKO zapraszają na

spotkanie 20. 3. o godz. 15.00 do Domu PZKO.

HAWIERZÓW-MIASTO – Klub Emerytów zaprasza na spotkanie klubowe 21. 3. o godz. 15.00 do świetlicy przy ul. Horymira 1511/9.

KARWINA-FRYSZTAT – Oddział Literatury Polskiej Biblioteki Regionalnej Karwina – Czytaj dziecku 20 minut dziennie, codziennie – oto hasło kampanii „Cała Polska Czyta Dzieciom”, w ramach której zapraszamy miłośników książek z Karwiny i okolicy ze swymi pociechami – przedszkolakami i uczniami szkoły podstawowej na spotkanie z aktorką Sceny Bajka Teatru Cieszyńskiego – Jolantą Polok. Odbędzie się ono w środę 20. 3. o godz. 16.00 w bibliotece na Rynku Masaryka w Karwinie-Frysztacie.

ORŁOWA-PORĘBA – Zarząd MK PZKO zaprasza wszystkich członków w niedzielę 24. 3. o godz. 15.30 na walne zebranie do Domu PZKO. W programie sprawozdania z działalności, wybory zarządu oraz delegatów na Nadzwyczajny Zjazd.

RYCHWAŁD – MK PZKO zaprasza w sobotę 23. 3. o godz. 15.30 na imprezę pt. „Wiosenny wieczór

Dnia 19. 3. 2013 mija pierwsza rocznica, kiedy opuściła nas na zawsze

pani MILADA PRZECZKOWA

z Hawierzowa-Szumbarku. O chwilę wspomnień proszą mąż, córka i syn z rodzinami. GL-172

Dziś, 19. 3. 2013, mija 14. rocznica śmierci

śp. FRANCISZKA GRUSZKOWSKIEGO

Dnia 25. 3. 2013 obchodziliby 95 lat. Ze smutkiem wciąż wspomina żona Zofia z rodziną. AD-020

Nie zmarł, kto żyje w pamięci.

Dnia 20. 3. 2013 minie 20. rocznica, kiedy opuścił nasz Drogą

śp. STANISŁAW SZUŚCIK

z Wędryni. Z miłością i szacunkiem wspominają żona, córka i syn z rodzinami. GL-183

świątlicowy” do Domu PZKO. W programie „Rychwałdzianie”, chór „Lutnia” oraz wspólna zabawa. **ZAOLZIAŃSKI TURNIEJ W TENISA – Kongres Polaków i ZG PZKO** zapraszają 23. 3. do hali Vitality w Wędryni na turniej tenisa w parach. Startowe 600 kc od drużyny, prezentacja w godz. 8.30-9.00. Zgłoszenia do 20. 3. pod: r.szutla@seznam.cz (tel.: 733 535 510).

OFERTY

RENOWACJA WANIEŃ, tel. 0048 501 707 632. GL-136

ANTYKI KUPIEŃ – meble przedwojenne, obrazy, zegary, odznaczenia, srebra, militaria, stare zdjęcia, pocztówki i wiele innych, tel. 0048 605 255 770. GL-691

WYSTAWY

BIBLIOTEKA REGIONALNA w Karwinie-Frysztacie, Rynek Masaryka: do 29. 3. wystawa pt. „Ekslibris polski czasu wojny i okupacji 1939-1945” ze zbiorów Mieczysława Bielenia. Czynna: po, czw: 8.00-12.30, 13.00-18.00; wt: 8.00-12.30,

13.00-18.00; pt: 8.00-12.30, 13.00-17.00.

FOTOKLUB JABŁONKÓW: do 1. 4. wystawa fotografii pt. „VI. Międzynarodowe spotkanie fotografików Wschód-Zachód 2012” w Gorolskim Centrum Informacji Turystycznej w Mostach k. Jabłonkowa. Czynna: po-pt: 8.00-16.00, so: 8.00-12.30.

MIEJSKI DOM KULTURY, SALA MÁNESA: do 30. 4. wystawa Štefana Dušički i Kamila Stergiadisa pt. „Kolor”. Czynna: po, śr, pt: 9.00-15.00, wt, czw: 9.00-19.00. **CZESKI CIESZYN, Kongres Polaków:** do 27. 3. wystawa pt. „Oskar Zawisza (1878-1933), ksiądz, pisarz i kompozytor”. Czynna w dni powszednie w godz. 8.00-15.00.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ, SALA WYSTAW w Cz. Cieszynie, Praska 3/14: stała ekspozycja „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”. Czynna: wt-pt: 8.00-16.30.

▲ **SALA WYSTAW w Karwinie, Rynek Masaryka:** do 9. 8. wystawa pt. „Zabytki heraldyczne”; stała eks-

Firmy budowlane
SWABUD (cz) i SWAKOŃ (pl)
Docieplenie elewacji, remont fasad zabytkowych, podbitki (palubki), wymiana okien PCV, remonty mieszkań i domów.
Przyjmujemy zlecenia na 2013 r. także w systemie dotacji zacieplenie ścian i wymiana okien w ramach nowego programu „Zelená úsporám”
kontakt:
kom. cz. 776 218 494, cz. 608 556 915, cz. 774 085 874,
e-mail: jozefswakon@onet.pl
Szybka i fachowa realizacja zleceń.
Cieszyn, Puńcowska 93
www.swabud.cz

pozycja „Migawki z historii Karwiny”. Czynne: wt-pt: 8.00-16.30, so: 9.00-13.00, nie: 13.00-17.00.

▲ **SALA WYSTAW w Jabłonkowie, Rynek Mariański 14:** wystawa stała „Z przeszłości Jabłonkowa i okolicy”. Czynna: wt-pt: 8.00-16.30.

▲ **SALA WYSTAW w Orłowej, Masaryka 985:** stała ekspozycja „Orłowa – przeszłość i teraźniejszość”. Czynna: po-pt: 8.00-16.30.

▲ **SALA WYSTAW w Pietwałdzie, K muzeum 89:** do 31. 5. wystawa pt. „Kdyż jsem já sloužil to první léto...”. Czynna: po-pt: 8.00-16.30.

CO ZA OLŻĄ

GALERIA BIELSKA BWA, Bielsko-Biała, ul. 3. Maja 11: do 1. 4. wystawa Jarosława Modzelewskiego pt. „Stare papiery”. Czynna codziennie w godz. 10.00-18.00.

▲ do 1. 4. wystawa Leszka Oprządky pt. „Obiekty i rentgenogramy”. Czynna codziennie w godz. 10.00-18.00.

KSIĄŻNICA CIESZYŃSKA, Mennicza 46, Cieszyn: do 14. 6. wystawa pt. „Między historią a mitem – „Dobre austriackie czasy” na Śląsku Cieszyńskim”. Czynna: wt-pt: 8.00-18.00, so: 9.00-15.00.

WIEŻA PIASTOWSKA I ROTUNDA św. Mikołaja: Czynne codziennie 9.00-18.00.

Unikatowa wystawa

„Ekslibris polski czasu wojny i okupacji 1939-1945 ze zbiorów Mieczysława Bielenia” to kolejna wystawa w Bibliotece Regionalnej Karwina na frysztackim rynku Masaryka. Autor wystawy to warszawski bibliotekarz, księgarz, bibliofil, kolekcjoner oraz juror wielu międzynarodowych konkursów. Jest też wielkim przyjacielem karwińskiej biblioteki oraz naszych twórców i kolekcjonerów. Jak napisano w katalogu towarzyszącemu pierwszej prezentacji tej wystawy, „jego eksponaty są świadectwem ludzkiej aktywności, zdolności i poznania na przestrzeni wieków.

Jako jeden z nielicznych posiada w swoich zbiorach prace z okresu wojny i okupacji. Stanowią one niezwykle cenny materiał dokumentujący życie artystyczne okupowanej stolicy Polski. Ta mała forma graficzna stała się symbolem patriotyzmu. Dla grafików, którzy ją tworzyli, dla kolekcjonerów, którzy zbierali i dla bibliofilów, których celem była jej popularyzacja, był to przejaw dumy i wiary w siłę twórczości”.

W czasach wojennych projektowaniem ekslibrisu zajmowało się aż 110 artystów, którzy łącznie stworzyli ok. 2000 prac. Niespodzianką

może być fakt, że ekslibrisy projektowali też poeta Krzysztof Kamil Baczyński oraz reżyser Andrzej Wajda.

Wystawa pokazuje ponad 300 prac 63 autorów. Znajdziemy tu wspaniałe dzieła wykonane wszystkimi w tym czasie dostępnymi technikami graficznymi, od linorytu, przez drzeworyt, akwafortę, litografię, cynkografię, typografię, po miedzioryt.

Wystawę można oglądać w poniedziałki, czwartki w godz. 8.00-12.30, 13.00-18.00; wtorki: 8.00-12.30, 13.00-18.00 oraz piątki: 8.00-12.30, 13.00-17.00, do 29 marca.

(o) **Fragment frysztackiego wystawy.**

Fot. WŁADYSŁAW OWCZARZY

HYDE PARK

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonywania skrótów.

Naszemu wspaniałemu felietoniście, który od czasu do czasu daje nam powody do refleksji nad własnym życiem, dostało się ostatnio na łamach „Głosu Ludu” od wielu czytelników. Większość z nich zarzuca mu „lewackie” poglądy, jak również forsowanie własnej „jedyniej” prawdy. Cóż, żyjemy w ustroju demokratycznym, mamy więc prawo prezentować

poglądy tak prawicowe, jak i lewicowe, i nie sposób dogodzić wszystkim czytelnikom gazety. A skoro tyłu jest „oburzonych” tekstami Darka, dla równowagi wypada wziąć go teraz w obronę.

Cały świat, w tym także Europa, łącznie z Czechami i Polską, od dłuższego czasu wykonuje „skręt w lewo”. Dla politologów, i nie tylko, to zro-

zumiałe zjawisko po długich latach wpływów prawicy, których efektem jest aktualny stan ekonomiczny (i nie tylko) wielu państw. Zrozumiałym także jest, że większości ludzi o poglądach prawicowych taki obrót się nie podoba, co ma odzwierciedlenie w reakcjach czytelników, publikowanych w „GL”.

Szanowny panie Darku, nie zrażaj

się pan atakami ludzi, nie widzących czubka własnego nosa. Czytelników „Do Rzeczy”, wcześniej „Uważam Rze” oraz „Naszego Dziennika” nie przekona pan do swych racji, bo do nich nie docierają racjonalne argumenty. Żyją zamknięci w swym hermetycznym, „jedynie poprawnym” świecie, sami siebie przekonując o własnej prawdzie, wyjątkowości, a

często także misji zbawczej świata. Pańskie ostre pióro wnosi nowy, świeży wiatr do owych, lekko już zatęchłych wizji, zatem niech się nimi pan nie przejmuję, gdyż „kundelki szciekają, a karawana idzie dalej”. Sam fakt tyłu reakcji na pana teksty świadczy o ich aktualności i potrzebie. Cieszę się na kolejne pańskie felietony!

Józef Wybraniec, Karwina

Dobry mecz Jakuba Legierskiego

Przegrana Banika Ostrawa z Ołomuncem połączona z demolką stadionu Sigmy oraz bezbramkowy remis Karwiny z liderem drugiej ligi – tak wyglądał piłkarski weekend z udziałem naszych drużyn. Karwiniacy w wiosennej rundzie jeszcze nie strzelili gola, ale remis z Bohemians 1905 można traktować w kategoriach sukcesu. Do 72. minuty w ataku Karwiny walczył Jakub Legierski. Polski napastnik pokazał się z korzystnej strony.

I GAMBRINUS LIGA

OŁOMUNIEC OSTRAWA 1:0

Do przerwy: 1:0. Bramka: 22. Dołężał. Ostrawa: Bárta – Frydrych, Kaprálik, Vomáčka, Starý (61. Mach) – Fantiš, Droppa (82. Stožický), Hable, Kukec – Staško (78. Kraut), Baroš.

Ostrawianie od 59. minuty dogrywali mecz w dziesiątkę. Czerwona kartka Vomáčki zadziałała jednak jak kofeina, goście w osłabieniu zaprezentowali bowiem najlepszy futbol. – Zmusiliśmy Sigmę do maksymalnego wysiłku. Zabrakło tylko bramki – ocenił Martin Pulpit, trener Ostrawy. Z fatalnej strony pokazali się jednak pseudokibice Ostrawy, którzy w trakcie 90 minut zdążyli zdemolować toalety na stadionie i podpalić część trybuny.

Lokaty: 1. Pilzno 44, 2. Sparta 41, 3. Ołomuniec 39,... 10. Ostrawa 22 pkt.

FNL

KARWINA BOHEMIANS 1905 0:0

Karwina: Paleček – O. Cverna (52. Vaclík), Mikula, Homola, Knötig – Vaněk, Hottek (72. Hoferica) – Fiala, Mišínský, Ciku – Legierski (72. Besta).

Podopieczni Petra Mašleja po kiepskim występie ze Znojmem częściowo zrehabilitowali się w domowym pojedynku z liderem tabeli. Drużyna Karwiny zagrała w nieco zaskakującym ustawieniu, od pierwszych minut z Fialą na fłance i Legierskim w linii ataku. Mecz nie obfitował wprawdzie w zbyt wiele sytuacji podbramkowych, ale mógł się podobać. – Pokazaliśmy znacznie lepszy futbol, niż tydzień temu w Znojnie. Z liderem tabeli nawiązaliśmy wyrównaną walkę, a to też się liczy – stwierdził Jan Pánik, asystent Petra Mašleja przy sterze Karwiny. Tym razem prawie bezbłędnie zadziałała linia defensywna Karwiny, równo bronili też Paleček. Trochę gorzej było z konstruowaniem akcji. Kangury w większości przerywały już w zarodku ofensywne akcje gospodarzy. – Nie robimy z tego tragedii. Wierzę, że w najbliższym meczu przełamiemy niemoc strzelecką – stwierdził Jakub Legierski, młodzieżowy reprezentant Polski występujący w barwach zaołomunieckiego drugoligowca. Polski napastnik zaliczył udany debiut

Napastnik Karwiny, Jakub Legierski, dzielnie bił się z roslými obrońcami Bohemians 1905.

w podstawowym składzie, znalazł się też w kilku niezłych sytuacjach strzeleckich. Po jednym ze sprintów zabrakło mu centymetrów, by wyjść z piłką na czystą pozycję i strzelić gola. – Do pełni szczęścia zabrakło

mi dwóch kroków – ocenił Legierski.

Lokaty: 1. Bohemians 1905 35, 2. Znojmo 34, 3. HFK Ołomuniec 33,... 10. Karwina 20 pkt.

JANUSZ BITTMAR

MAREK MICHALISKO, TRENER BANIKA KARWINA:

Wypełnił się najgorszy scenariusz

Czterech bramek zabrakło zwycięzcom Karwiny do tego, by zagrać w fazie medalowej Tipgames Ekstraligi. Przegrana z Jičínem 26:29 oznacza, iż Banik resztę sezonu może potraktować ulgowo i w zasadzie to wystawić do meczów swoich juniorów. – Nie tak wyobrażaliśmy sobie wiosny, ale niestety wypełnił się najgorszy scenariusz – powiedział po

przegranej Marek Michalisko, jeden z trenerów Banika Karwina.

Banik przystępował do wyjazdowego spotkania z przystolowim nożem na gardle. Przepustką do finałowej szóstki ekstraligi była tylko wygrana. Stres ugotował karwińskich zawodników w drugiej połowie, znacznie słabszej od pierwszych 30 minut. Gospodarze bez więk-

szych problemów odrobili straty z pierwszej odsłony i konsekwentnie dążyli do celu. Wygrana Jičína oznacza, iż w fazie medalowej zamiast Banika zagra Zubrzy, najmniej lubiany rywal Karwiny w historii ekstraligi. – Sezon skończył się dla nas tylko teoretycznie, bo musimy jeszcze zaliczyć mecze w fazie play down. Rozważamy wariant, że damy szan-

se rezerwowym zawodnikom oraz chłopakom z młodzieżowego zespołu – stwierdził Michalisko.

JIČÍN - KARWINA 29:26

Do przerwy: 12:14. Karwina: Pyško, Schams – Petrovský 7, Vančo, Chudoba 4/1, Drobek 1, R. Meca 1, O. Meca 3, Vala 1, Młotek 3, Hanisch 5, Užek 1, Krahulec, Paululík. (jb)

Prawdziwa Żyła złota

Piotr Żyła nie jest już tylko skoczkiem z największym poczuciem humoru. Pochodzący z Cieszyna zawodnik przeżywa najlepszy okres w swojej karierze uwieńczony zwycięstwem w niedzielnym konkursie Pucharu Świata w Oslo-Holmenkollen.

Żyła sięgnął po pierwsze zwycięstwo w Pucharze Świata i to od razu na zjawiskowym norweskim obiekcie, o którym Jo Nesbo – twórca bestsellerowych kryminałów z komisarzem Harrym Hole – napisał, że to chluba i przekleństwo Oslo. Polacy w skandynawskim tournée spisują się rewelacyjnie. Oprócz Żyły na najwyższym stopniu podium stanął dwukrotnie Kamil Stoch, wygrywając konkursy w Kuopio i Trondheim.

Żyła w rozmowie z „Głosem Ludu” przyznał, że jedynym celem dla niego są dobre skoki i dawanie z siebie wszystko. Po zwycięstwie w Oslo wzrósł apetyt na kolejne sukcesy, a mianowicie dobry wynik w kończących sezon zawodach w lotach w Planicy (22-24. 3.). – W Planicy

wszystko może się zdarzyć – ocenił skoczek z Wisły, który w tym roku w dużym stopniu przyczynił się do

brązowego medalu polskiej reprezentacji w drużynowym konkursie MŚ w Predazzo. Trener Łukasz

Kruczek nie mógł sobie wymarzyć piękniejszego zakończenia sezonu. – To jest zawodnik, który ma wielki potencjał i stać go na walkę w każdym konkursie o czołowe lokaty. Co jakiś czas odpala bowiem prawdziwe bomby, ale do tej pory były to pojedyncze przypadki, a teraz w końcu udało mu się oddać dwa bardzo dobre skoki – powiedział w rozmowie z Eurosport.Onet.pl Łukasz Kruczek.

Żyła zajął w Oslo ex aequo pierwsze miejsce z Gregorem Schlierenzauerem. Obaj skoczkowie zdobyli tyle samo punktów (270,1), na korzyść Polaka przemawia jednak dłuższy skok z pierwszej serii – na odległość 135,5 m. – Wyszła nam fantastyczna Skandynawia, a tu przecież często jest kapryśnie i nieprzewidywalnie. Dwóch różnych naszych zwycięzców w trzech konkursach z rzędu i podium drużynowe w Lahti, to tylko potwierdziło, że medale z Predazzo były jak najbardziej zasłużone – podkreślił Kruczek.

(jb)

Piotr Żyła (z lewej) na podium niedzielnego konkursu.

ĆWIERĆFINAŁY EKSTRALIGI

Hokeiści Witkowic znajdują się o krok od końca sezonu. Dziś w ČEZ Arenie muszą wygrać ze Zlinem, w przeciwnym razie odpadną z ćwierćfinałów Tipsport Ekstraligi. W lepszej pozycji znajdowali się gracze Trzyńca, którzy wczoraj (po zamknięciu numeru) walczyli na lodowisku Sparty o czwarte zwycięstwo zapewniające awans do półfinału. Ewentualny siódmy, decydujący pojedynek zaplanowany jest na jutro w trzynieckiej Werk Arenie.

Ostrawianie w niedzielę przegrali ze Zlinem 0:4, a więc „krążek meczowy” znajduje się teraz po stronie zwycięskiego klubu fazy zasadniczej. – Matematyka jest prosta. Musimy wygrać ze Zlinem i obojętnie, jakim rezultatem. Może być nawet 1:0, byle doprowadzić do siódmego meczu – powiedział Marek Malík, obrońca Witkowic. Dzisiejsza konfrontacja w ČEZ Arenie rozpoczyna się o godz. 18.15. (jb)

W SKRÓCIE

REMIS PODBESKIDZIA Z MISTRZEM POLSKI. Piłkarze Podbeskidzia Bielsko-Biała zremisowali z mistrzem Polski Śląskiem Wrocław na jego stadionie 1:1. Dla „Górali” był to pechowy remis, gdyż wyrównującą bramkę wrocławianin strzelili w doliczonym czasie gry. Goście wyszli na prowadzenie w 66. minucie po strzale Paweli, wyrównał w 91. minucie Gikiewicz. W innych meczach 19. kolejki: Jagiellonia Białystok – Polonia Warszawa 2:0, Legia Warszawa – Górnik Zabrze 3:0, Korona Kielce – Ruch Chorzów 2:1, Widzew Łódź – Zagłębie Lubin 0:0, Lech Poznań – Bełchatów 0:0, Wisła Kraków – Pogoń Szczecin 2:0. Lokaty: 1. Legia 40, 2. Lech Poznań 36, 3. Polonia 32,... 15. Podbeskidzie 11 pkt.

RANKING WTA: A. RADWAŃSKA NA 4. MIEJSCU. Polka Agnieszka Radwańska znajduje się na czwartej pozycji w najnowszym rankingu WTA. Awans o cztery pozycje zanotowała natomiast jej młodsza siostra, Urszula, która obecnie jest 33. Prowadzi wciąż Amerykanka Serena Williams.

ŚWIDERSKI: LUDZIE PAMIĘTAJĄ MEDALISTÓW. – Każdy z nas miał przekonanie, że mogliśmy zrobić krok więcej i zdobyć medal, a takimi właśnie sukcesami buduje się historię zespołu. Ludzie pamiętają medalistów. Ten czwarty zawsze jest przegrany – powiedział drugi trener ZAKSA Kędzierzyn-Koźle, Sebastian Świdorski. Zaksa Kędzierzyn-Koźle w Final Four Ligi Mistrzów zaliczyła dwie porażki i skończyła turniej na czwartym miejscu.

LEWANDOWSKI: ZAGRALIŚMY KONCERTOWO. Mistrz Niemiec, Borussia Dortmund, zanotował w sobotę znakomity występ przeciwko ekipie SC Freiburg. Po dwóch trafieniach Roberta Lewandowskiego i Nuriego Sahina, Borussia wygrała 5:1. Był to już ósmy mecz ligowy z rzędu, w którym polski napastnik strzelił bramkę, co jest rekordem klubu. – Zapisalem się w historii klubu, z czego jestem niezwykle dumny – przyznał Lewandowski. – Całe spotkanie w naszym wykonaniu było znakomite, a zwłaszcza pięć minut pierwszej połowy. Zagraliśmy koncertowo i zgarnęliśmy zasłużenie trzy punkty – skomentował spotkanie napastnik reprezentacji Polski. (jb)